

Моложен А. С.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

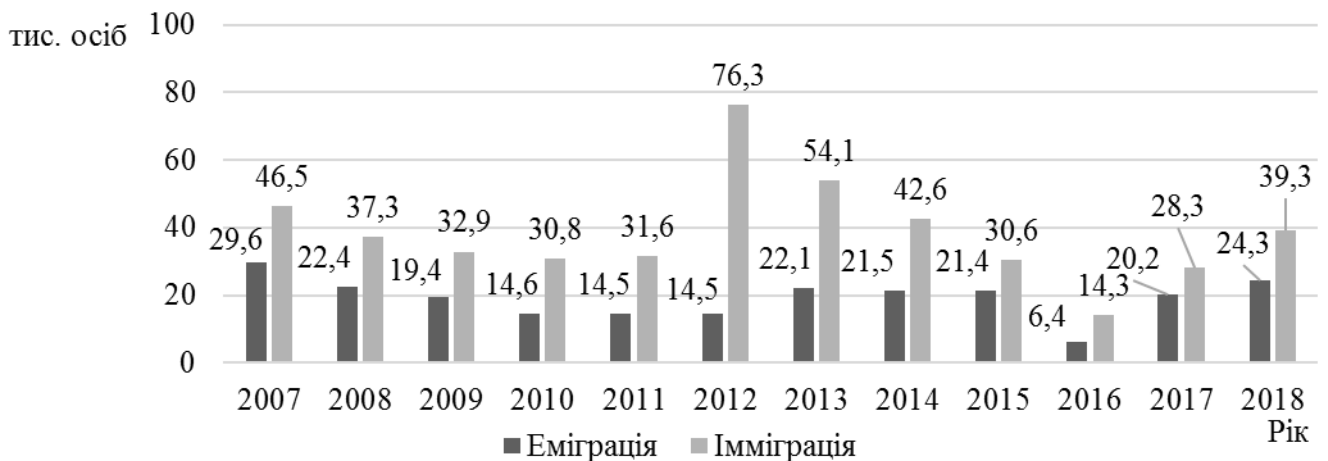
ОСОБЛИВОСТІ ІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ ДО ЄВРОПЕЙСЬКОГО ТА СВІТОВОГО РИНКІВ ПРАЦІ

На сучасному етапі розвитку світового господарства та в епоху всеохоплюючого процесу глобалізації одним із основних процесів виступає переплетіння ринків праці країн та їх інтеграція до світового ринку праці загалом. На сьогоднішній день такий процес є наявним для України, особливо в контексті наміру інтеграції до Європейського Союзу. Посилюються процеси міграції трудових ресурсів, що має певні особливості та наслідки для економіки України. Збільшення потоків трудових мігрантів та необхідність оцінки рівня інтеграції ринку праці зумовлює актуальність даної теми.

Проблеми інтеграції національного ринку праці з європейським та міжнародним привертають увагу багатьох вчених та науковців. Значний вклад внесли наступні вітчизняні вчені: М. С. Слободчук, В. В. Ксендзук, О. М. Кияшко, О. Т. Риндзак, К. В. Шиманська, Н. Є. Скоробогатова, Г. О. Дорошенко, І. М. Абрамова та ін., більшість з яких розглядають вплив інтеграції України та ЄС на функціонування вітчизняного ринку праці, визначають аспекти взаємодії українського ринку праці зі світовим.

Насамперед трудова міграція стала однією з головних характеристик взаємодії українського ринку праці з ринками праці країн Європи та світу загалом. Виїзд українських громадян з метою працевлаштування відбувається у сусідні країни, такі як Польща, Болгарія, Румунія. Окрім цього, значна кількість українців працевлаштовується у Чехії, Італії, Німеччині, Португалії, Латвії, Литві, Естонії. Обсяги українських працюючих досягають великих масштабів, проте у деяких країнах ЄС підвищився рівень лояльності урядів до широкого потоку українських мігрантів. Така лояльність, перш за все, проявляється через збільшення квот та дозволів на в'їзд та працевлаштування українців у Польщі, Чехії та Литві [1, с. 34].

Для ефективного аналізу міри інтеграції України до європейського та світового ринків праці необхідним виступає аналіз загальної кількості мігрантів з України, визначення областей з найбільшою кількістю мігрантів. Обсяги міждержавних потоків мігрантів станом на 2007–2017 рр. презентовані на рис. 1.

Рис. 1. Обсяги міждержавних потоків мігрантів України у 2007 –2018 рр.*
(складено автором за даними [2])

Згідно з представленим рисунком на основі даних Державної служби статистики України протягом 2007–2018 рр. міждержавні обсяги мігрантів України мали тенденцію до поступового зниження з 2007–2011 рр. та до коливання протягом 2012–2018 рр. Найбільші обсяги імміграції в Україну припадали на 2012 р., а еміграції – на 2007 р. Великі обсяги міждержавної міграції пов’язані насамперед з погіршенням економічної та політичної ситуації в Україні, починаючи з 2013 р. та 2014 р.

Найбільші міждержавні потоки припадають на Харківську, Дніпропетровську та Рівненську області. Основними напрямками трудової міграції українців за цей період виступали Польща, Італія, Чеська Республіка, США, Білорусь, Португалія, Німеччина та ін. [2].

На сучасному етапі розвитку економіки інтеграція України до європейського та світового ринків праці може мати як позитивні, так і негативні наслідки. З одного боку такий процес означає посилення грошових та

валютних потоків між Україною та іншими державами світу за рахунок грошових переказів громадян; зростання експорту для українських виробників та поглиблення співробітництва між ними та виробниками з інших країн; використання накопиченого людського потенціалу за роки відсутності у країні-донорі та його реалізація у майбутньому після повернення громадянина на територію України тощо. З іншого боку така ситуація призводить до виїзду висококваліфікованої робочої сили, її нестачі в Україні; зменшення кількості податків, які надходять до державного бюджету України; втрати можливого потенціалу від вкладених інвестицій у навчання людей, які навчалися за кошти держави, а потім переїхали за кордон тощо [3, с. 178].

Отже, на сьогоднішній день актуальним виступає процес інтеграції України до європейського та світового ринків праці як один із основних проявів глобалізації. У контексті наміру інтеграції України до ЄС збільшуються потоки трудових мігрантів за кордон, що призводить до переплетіння українського ринку праці не тільки з європейським, а й зі світовим, при чому такі процеси мають як позитивні, так і негативні наслідки.

Список використаних джерел:

1. Ніколаєць К. Зовнішня трудова міграція в Україні у 2014–2017 рр. Світова економіка та міжнародна торгівля. 2018. № 3. С. 21–32.
2. Статистичний щорічник України 2007–2018 рр. Державна служба статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/> (дата звернення: 05.03.2020).
3. Демьяненко К. О., Кримова М. О. Наслідки та причини активізації трудової міграції в Україні. Вісник студентського наукового товариства ДонНУ імені Василя Стуса 2018. № 10, 2 т. С. 175–179.